การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

ORGANIZATIONAL HEALTH MANAGEMENT OF SAMSENNOK (PRACHARAT ANUKUL) SCHOOL

DIN DAENG DISTRICT OFFICE BANGKOK

นางสาวจิราภรณ์ แสนบ้าน

Jiraporn Sanban
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

E-mail: 6533100166@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์ อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร และ(2) เปรียบเทียบการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การสอน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูในโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวน 149 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 108 คน วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและ วิเคราะห์ข้อมูล และ(4) การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ ทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขต ดินแดง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (2) เปรียบเทียบการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียน สามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารสุขภาพองค์การ โรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

Abstract

The objective of this research were: (1) to study the organizational health management of Samsennok (Pracharat Anukul) School Din Daeng District Office Bangkok; and (2) to comparison organizational health management of Samsennok (Pracharat Anukul) School Din Daeng District Office Bangkok, according to teachers' evaluations, classified by age, educational level, and teaching experience.

This research was a survey research. The population was 149 teachers in Samsennok (Pracharat Anukul) School Din Daeng District Office Bangkok. The sample was 108 teachers, obtained by simple random sampling technique. There were four steps of the research procedure: (1) study of research problems; (2) research design; (3) data collection and analysis; and (4) writing research papers. The instrument for collecting data was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results were found that: (1) the organizational health management of Samsennok (Pracharat Anukul) School Din Daeng District Office Bangkok, overall were at highest level; and (2) comparison the organizational health management of Samsennok (Pracharat Anukul) School Din Daeng District Office Bangkok, according to teachers evaluations, classified by age, educational level, and teaching experience, overall were not different.

Keywords: Organizational Health Management, Samsennok (Pracharat Anukul) School, Din Daeng District Office Bangkok

บทน้ำ

โลกศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารที่สามารถรับและส่งต่ออย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประชาชน ชุมชน และ สังคมรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงประชาชนมีความรู้ความสามารถมากขึ้น และพร้อมที่ จะเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น ในขณะที่โครงสร้างและระบบการศึกษายังบริหารและจัดการ ภายใต้กฎ ระเบียบ กติกา และแบบแผนการปฏิบัติรูปแบบเดิม ส่งผลให้เกิดปัญหาและความไม่คล่องตัวในการบริหาร จัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้งการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายังเป็นปัญหา ทั้งเรื่องการขาด แคลนครูในบางสาขา ครูไม่ครบชั้น อัตราส่วนครูต่อนักเรียนและนักเรียนต่อห้องไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งส่งผลกระทบ ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างยิ่ง การปรับปรุงโครงสร้างการ บริหารงานของหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษาควบคู่กับการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและการพัฒนาระบบ การบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จะส่งผลให้หน่วยงานและ สถานศึกษาสามารถบริหารและจัดการศึกษาที่แสดงความรับผิดชอบต่อคุณภาพมาตรฐานให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมากขึ้น รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคม อาทิ บุคคล ครอบครัว ชุมชนสังคม ภาคเอกชน สถานประกอบการ มูลนิธิ วัด สถาบันและองค์กรต่าง ๆ ในสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมใน การดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายโดยมีกฎหมาย กฎ ระเบียบ กติกาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมี

นโยบายและมาตรการ จูงใจทั้งที่เป็นตัวเงินและสิทธิประโยชน์อื่น เช่น การลดหย่อนภาษี เพื่อส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายความ ร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (แผนการศึกษาแห่งชาติ,พ.ศ.2560 – 2579: 131)

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติดังนั้นจึงควรมีการจัดการศึกษาอย่าง ทั่วถึงและเสมอภาค เปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับการศึกษาเพื่อเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ การศึกษาจะมีคุณภาพดีได้ต้องมี กระบวนการจัดการศึกษาที่ดี องค์การทางการศึกษา หรือโรงเรียนต้องมีสุขภาพขององค์การที่ดี เนื่องจากไม่มีองค์การใดที่ จะเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องได้โดยปราศจากการปรับปรุงและพัฒนาองค์การอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การ ทางการศึกษา หากไม่มีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการบริหารจัดการ ไม่เพียงแต่เป็นการทำลาย สมรรถนะขององค์การ แต่ยังส่งผลให้เกิดการทำลายความมั่งคงของสังคมไปด้วยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องกลับไปพิจารณา องค์การทางการศึกษาว่ามีสุขภาพที่สมบูรณ์หรือไม่ สมรรถนะการ การบริหารจัดการองค์การเป็นอย่างไร เนื่องจาก สุขภาพองค์การเป็นตัวชี้วัดความ สำเร็จขององค์การองค์การใดที่มีสุขภาพองค์การที่ดีก็จะทำให้การบริหารองค์การที่ดีก็จะทำให้การบริหารจัดการองค์การ มีประสิทธิผล ถ้าองค์การใดมีสุขภาพองค์การที่ไม่ดีก็จะทำให้การบริหารองค์การขาดประสิทธิผลได้เช่นกัน (วารสารวิชาการ วไลยลงกรณ์ 2552: 78-93)

สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร มุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนาระบบและรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่เป็น อิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการด้วยความรับผิดชอบและตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้รัฐสามารถบริหาร จัดการและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียนทุก ระดับและประเภทการศึกษา มีการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา มี การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาและความรับผิดชอบร่วมกัน มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษาและการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษา กำหนดให้สถานศึกษาจัด การศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานที่แสดงความรับผิดชอบต่อผู้เรียน(Accountability) และตอบสนองความต้องการของตลาด งานและการพัฒนาประเทศโดยผ่านเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลายในการส่งเสริมและกำกับติดตามการดำเนินงานของ สถานศึกษาและการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ มีการกำหนดให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมจัดและ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามหลักประโยชน์ที่ได้รับ (Benefit Principle) ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม และกำหนดให้ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ตรงกับความรู้ความสามารถมี ความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งได้มีการกำหนดเป้าหมายที่มีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กรุงเทพมหานคร ได้แก่โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการศึกษา มีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถ ตรวจสอบได้ ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุก ภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ และ ระบบบริหารงาน บุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่าง เต็มตามศักยภาพ (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. 2565-2569: 16)

องค์การที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการทำงานนั้นขึ้นอยู่กับสุขภาพขององค์การ (organizational health) เป็นสำคัญ เพราะองค์การที่มีสุขภาพสมบูรณ์จะมีผลผลิตที่ดีทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ จะส่งผลให้เป็นที่ยอมรับของสังคม สมาชิกในองค์การมีความสุข มีความพึงพอใจในการทำงาน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงาน สมาชิกในองค์การมีความรัก และผูกพันต่อองค์การและมีการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจขององค์การให้บรรลุเป้าหมาย หากองค์การมี สุขภาพองค์การที่ดีแล้วย่อมส่งผลให้องค์การมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน(R.L.Daft, 1986: 105)

โรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร มีการบริหารและจัดการ คุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจอย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบท ของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน นโยบายของโรงเรียน แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เท่าทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยการวิเคราะห์จากสภาพปัญหา จุดเด่น จุดอ่อน โอกาสของการจัดการศึกษาของปีที่ผ่านมา โรงเรียนมีการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน เป็นระบบมีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกผ่าย ในการร่วมกันวางแผน ปรับปรุง พัฒนา อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการ พัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน ตามหลักสูตรของสถานศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง โดยการ ประชุมตรวจสอบทบทวนหลักสูตรจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรรายบุคคล ร่วมกันวิเคราะห์โครงสร้างเวลาเรียน วิเคราะห์ตัวชีวัด สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลอย่าง เป็นระบบ เพื่อประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียน โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทาง วิชาชีพ ตรงตามความต้องการของครู และสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนา งาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยจัดให้มีการนิเทศ ประเมินครูบรรจุใหม่ทุก 3 เดือน ส่งเสริมให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ การเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถประสบการณ์เฉพาะทาง มาให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครู ส่งครูเข้ารับการอบรม ผู้เรียน (PLC)

นอกจากนี้โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย โรงเรียนจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายน่าสนใจ ทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกคน ทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และใช้ประโยชน์คุ้มค่า และที่สำคัญโรงเรียนมีการจัดระบบการจัดหา การพัฒนาและการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษาและเท่าทันในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดบริการให้มีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ใช้การได้ดีทั้งคอมพิวเตอร์ อินเตอร์เน็ต สมาร์ททีวี 65 นิ้วทุกห้องเรียน และห้องสนับสนุนการสอน มีคุณภาพ และเพียงพอ กับจำนวนนักเรียนครูทุกคนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีได้อย่างคุ้มค่า มุ่งเน้นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ได้ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการโดยกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 2 ด้าน กระบวนการบริหารและการจัดการสถานศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็ม ศักยภาพ โรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) ได้ประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการในการจัด สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งพบจากแบบประเมินสภาวะสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน และสอดคล้องกับจุดที่ควร พัฒนา ในด้านกายภาพโรงเรียนมีพื้นที่จำกัดในการจัดการศึกษา ทำให้เกิดความแออัดคับแคบกับปริมาณของนักเรียนที่ เพิ่มจำนวนสูงขึ้น ทำให้จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนมีจำนวนมาก และเกิดความล่าข้าในการอนุมัติงบประมาณในการ

ก่อสร้างและปรับปรุงอาคารเรียนใหม่ เนื่องจากข้อจำกัดของพื้นที่ในการก่อสร้าง มีขนาดเล็กกว่า แบบแปลนก่อสร้างปกติ ของอาคารเรียนของสำนักการศึกษา สภาพห้องเรียนยังไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ปัญหาด้านการบริหาร เนื่องจากการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมยังไม่เป็นระบบและไม่มีรูปแบบการดำเนินงานที่ชัดเจน จึงไม่เอื้ออำนวยต่อการ พัฒนาเท่าที่ควร บุคลากรในสถานศึกษา ไม่ค่อยมีส่วนร่วมยังขาดความร่วมมือร่วมใจในการจัดทำข้อมูลด้านการจัด สภาพแวดล้อม ด้านวิชาการยังขาดการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งใน และนอกห้องเรียนที่ให้เอื้อต่อการจัดการ เรียนการสอนเท่าที่ควร จากสภาพปัญหาความเป็นมาความสำคัญของเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ ศึกษาแนวทางสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ใข และพัฒนาผู้เรียน ในด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1. เพื่อศึกษาการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
- 2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขต ดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1.

ตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียน สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) ประกอบด้วย สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 1. อายุ 1) ด้านความเข็มแข็งขององค์การ 1) น้อยกว่า 35 ปี 2) ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 2) ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป 3) ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร 2. ระดับการศึกษา 4) ด้านการสนับสนุนทรัพยากร 1) ปริญญาตรี 5) ด้านการอยู่ร่วมกันของครู 2) สูงกว่าปริญญาตรี 6) ด้านมุ่งเน้นวิชาการ 3. ประสบการณ์การสอน 1) น้อยกว่า 10 ปี 2) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์ อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 149 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์ อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจ ซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารสุขภาพองค์การ 6 ด้าน คือ 1) ด้านความเข็มแข็งขององค์การ2) ความเป็นผู้นำ ของผู้บริหารโรงเรียน 3) ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร4) ด้านการสนับสนุนทรัพยากรทรัพยากร 5) ด้านการอยู่ร่วมกัน ของครู 6) ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ

3. ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

- 1) อายุ จำแนกเป็น 2 องค์ประกอบ
  - (1) น้อยกว่า 35 ปี
  - (2) ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป
- 2) ระดับการศึกษา จำแนกเป็น 2 องค์ประกอบ
  - 1.1) ปริญญาตรี
  - 1.2) สูงกว่าปริญญาตรี
- 3) ประสบการณ์การสอน จำแนกเป็น 2 องค์ประกอบ
  - (1) น้อยกว่า 10 ปี
  - (2) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของ Hoy & Sabo (1997: 142-144) 6 ด้าน คือ การบริหารสุขภาพองค์การ 6 ด้าน คือ 1) ด้านความเข็มแข็งขององค์การ 2) ความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน 3) ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 4) ด้านการสนับสนุนทรัพยากรทรัพยากร 5) ด้านการอยู่ร่วมกันของครู 6) ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การ สอน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ด้านความเข้มแข็งขององค์การ 10 ข้อ ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 10 ข้อ ด้านอิทธิพลของ 10 ผู้บริหาร 10 ข้อ ด้านการสนับสนุนทรัพยากร 10 ข้อ ด้านการอยู่ร่วมกันของค ข้อ และด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ข้อ 10 รวม 60 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 103)

- ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารสุขภาพองค์การในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารสุขภาพองค์การในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารสุขภาพองค์การในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารสุขภาพองค์การในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารสุขภาพองค์การในระดับน้อยที่สุด
- 4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้
- 1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดการบริหารสุขภาพ องค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
- 2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
- 3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 6 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านความเข็มแข็งขององค์การ 2)ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 3)ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร 4)ด้านการสนับสนุน ทรัพยากร 5)ด้านการอยูร่วมกันของครู 6)ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง ให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 4. ผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน ท่าน มาคำควณค่า 3 IOC เป็นรายข้อ ผลการพิจารณา พบว่าแบบสอบถามของการวิจัยฉบับนี้ทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ แสดงว่าข้อคำถามทุกข้อมีความเที่ยงตรงเชิง 1.00 0.67 เนื้อหาผ่านเกณฑ์
  - 5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์
- 6 นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครู ในโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน แล้วนำมาหา สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.93
- 7. แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์ อนุกุล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

- 1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 1.1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.90 และมีอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.10 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 78.70 และมีสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 21.30 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 10 ปีคิดเป็นร้อยละ 79.60 และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.40
- 1.2 การวิเคราะห์การศึกษาการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
- 1.2.1 การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดิน แดง กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการอยู่ร่วมกันของครู และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการสนับสนุนทรัพยากร

- 1.2.2 การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดิน แดง กรุงเทพมหานคร ในด้านความเข็มแข็งในองค์การ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการกำหนด นโยบายในการบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสม กับบริบทของสถานศึกษา รองลงมาผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุน การดำเนินการชี้แนะแนวทาง การแก้ไขปัญหาต่างๆให้กับบุคลากรใน สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกได้มีการกำหนดเป้าหมาย ในการดำเนินงานชัดเจน สอดคล้องต่อความต้องการของชุมชนมี ค่าเฉลี่ยต่ำสด
- 1.2.3 พบว่าการศึกษาสุขภาพองค์การของสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ในด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ มีแนวทางการ ในการดำเนินการกำหนด ระเบียบข้อบังคับมาตรฐานในการปฏิบัติงานของ สถานศึกษาที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีมีแนวทาง ในการดำเนินการกำหนด นโยบาย การบริหารงานอย่างเป็นธรรมบนพื้นฐานประชาธิปไตย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม ในการดำเนินการกระตุ้น ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
- 1.2.4 การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดิน แดง กรุงเทพมหานคร ในด้านอิทธิพลของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีแนวทาง ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีแนวทาง การดำเนินการได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงของ หน่วยงานต้นสังกัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีแนวทาง ในการดำเนินการประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดีแก่ครูบุคลากรในสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีแนวทาง ในการดำเนินการความเป็นมืออาชีพ เป็น ที่ยอมรับของบุคลากรในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
- 1.2.5 การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดิน แดง กรุงเทพมหานคร ในด้านการสนับสนุนทรัพยากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการด้านงบประมาณอย่างถูกต้องตามกฎหมายและเพียงพอ ต่อการเบิกจ่ายภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม ในการดำเนินการให้ สถานศึกษาเป็นสถานที่ ปฏิบัติงานที่มีความปลอดภัย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม การดำเนินการจัดสรร ทรัพยากรบุคลให้มีจำนวนอัตรากำลังที่เพียงพอเหมาะสมต่อสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
- 1.2.6 การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดิน แดง กรุงเทพมหานคร ในด้านการอยู่ร่วมกันของครูโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีการส่งเสริม ในการดำเนินการสร้างความรักใครปรองดองกันของบุคลากรในสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุน ในดำเนินการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเหมาะสม ส่วน ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการมุ่งเน้นให้บุคลากรเกิดความสามัคคีในหมู่คณะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
- 1.2.7 การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดิน แดง กรุงเทพมหานคร ในด้านมุ่งเน้นวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ กำหนดนโยบาย ในการดำเนินการผลิตสื่อ นวัตกรรม ตำราเรียน เอกสาร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดแนวทาง ในการดำเนินการจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับ หลักสูตรของ สถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดนโยบาย ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างเอาใจใส่เป็นกันเอง กับผู้เรียน พร้อมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

- 1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงาน เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
- 1.3.1 การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก(ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร การประเมินของครูโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความเข็มแข็งในองค์การแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน
- 1.3.2 การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก(ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ตามการประเมินของครูโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
- 1.3.3 การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก(ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ตามการประเมินของครูโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก(ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาสรุปประเด็นที่สำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสามเสนนอก(ประชาราษฎร์อนุกุล) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมุ่งเน้น วิชาการ ด้านการอยู่ร่วมกันของครู ด้านอทธิพลของผู้บริหาร ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านความเข้มแข็งใน องค์การ และด้านการสนับสนุนของทรัพยากร ทั้งนี้การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก(ประชาราษฎร์ อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่ สุขภาพองค์การอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ด้านการอยู่ร่วมกันของครู และด้านอิทธิพลของผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดนโยบายในการ ้ ดำเนินการผลิตสื่อ นวัตกรรม ตำราเรียน เอกสาร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และมีการส่งเสริมในการดำเนินการสร้างความรักใครปรองดองกันของบุคลากรใน สถานศึกษา และมีแนวทางการดำเนินการได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงของหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการกำหนดนโยบายในการบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของนายสุรศักดิ์ เจริญผล (2558) ได้ทำการศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนพระตำหนักสวน กุหลาบ มหามงคล ในมิติด้านอิทธิพลของผู้บริหารนั้นผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 2 มีค่ามัชฌิมเลขคณิต อยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารโรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ซึ่งผู้ที่จะมา ดำรงตำแหน่งผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมากเป็นที่ยอมรับของผู้บริหารการศึกษาระดับสูง และ ผู้บริหารจะมีวิทยฐานะที่สูงจึงจะสามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ได้ ผู้บริหารแสดงออกถึงความมีภาวะ ผู้นำอย่างชัดเจนผู้บริหารมีความรู้ความสามารถที่จะสามารถเป็นผู้นำในการดำเนินการต่างๆ และสอดคล้องกับงานวิจัย ของพรสุรีย์ แก้วพิลา (2561) ได้ทำการศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนอำเภอแม่ฟ้าหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มิติด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ในเรื่องโรงเรียนมีการวัดผลและประเมินผล การนิเทศการสอน อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยมากสุด ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการวัดผลประเมินผลที่มีระบบ มีการ วางแผนกาหนดปฏิทินการวัดผลประเมินผล รวมถึงมีการนิเทศติดตามแบบกัลยาณมิตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้โรงเรียนมี ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล โรงเรียนมีความสามารถในการบริหารจัดการงานทางด้านวิชาการ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครูมีความคิดสร้างสรรค์สามารถจัดการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพตาม ที่ตั้งเป้าหมายไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องเพราะผู้บริหารและครูให้ความสำคัญในงานวิชาการ จัด การศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยใช้สื่อ เทคนิค วิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิด Hoy & Sabo (1997: 144) กล่าวว่า การมุ่งเน้นวิชาการ (Academic emphasis) การมุ่งเน้นวิชาการ คือ องค์ประกอบที่สำคัญที่จะทาให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยบุคลากรทาง การศึกษาที่ต้องผนึกกำลังกัน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ครูต้องมีความคิดสร้างสรรค์มี ความสามารถทางวิชาการเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบรรลุ เป้าหมายวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดนโยบาย ในการดำเนินการผลิตสื่อ นวัตกรรม ตำราเรียน เอกสาร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดแนวทาง ในการดำเนินการจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับ หลักสูตรของ สถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม ในการดำเนินการออกแบบกิจกรรม การเรียนการสอน ให้เหมาะสม กับความต้องการของผู้เรียน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขต ดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ในภาพรวมพบว่า ครูที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี และครูที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป ตามการประเมินการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก(ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันในทุกๆ ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี และครูที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้น ไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ที่คล้ายคลึงกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารปฏิบัติต่อครูผู้สอนอย่างเท่าเทียมกัน ให้ความเสมอภาคทั้งผู้ ที่มีอายุน้อยและผู้ที่มีอายุมาก ไม่เลือกปฏิบัติ จึงแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนที่มีช่วงอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหาร สุขภาพองค์การไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของอานนท์ ต่อมกระโทก (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การ เปรียบเทียบสุขภาพองค์การของโรงเรียนในอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีและครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สุขภาพองค์การของโรงเรียนในอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ครูทุกคนใน โรงเรียนมีส่วนร่วมในการร่วมในการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียนโดยผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม ในการดำเนินการสร้างความรักใครปรองดองกันของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุน ใน ดำเนินการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดแนวทาง ในการ ดำเนินการปลูกฝังให้บุคลากรมีความหวังดีต่อเพื่อนร่วมงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก(ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขต ดินแดง กรุงเทพมหานคร ตามการประเมินของครูโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนระดับ ปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดนโยบาย ในการดำเนินการผลิตสื่อ นวัตกรรม ตำราเรียน เอกสาร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดนโยบาย ในการดำเนินการเรียนรู้ที่ ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมการเรียนรู้ที่ ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมการเรียนรู้ที่ ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาได้มีแนวทาง การ

ดำเนินการได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงของหน่วยงานต้นสังกัด และผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการ กำหนด นโยบายในการบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสม กับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีศักยภาพมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก(ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขต ดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การสอนในภาพรวมพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ตามการประเมินการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันในทุกๆ ด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมื่อเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถบริหารโรงเรียนให้มีการแสดงออกถึงความรักใคร่ปองดองกันของข้าราชการครูและบุคคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษา มีความรู้สึกที่ดีต่อกันและช่วยเหลือกันและกัน พร้อมที่จะปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จร่วมกัน มีความกระตือรือร้น ในการทำงาน มุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ มี ความหวังดีต่อเพื่อนร่วมงาน อีกทั้งมีผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ และมีการสร้างขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงาน ทำให้บุคลากรเชื่อมั่นในตัวผู้บริหาร รู้สึกถึงความมั่นคงในอาชีพ มีความพึ่งพอใจและมีทัศนคติที่ดี ต่อโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Tarter, Hoy and Kottkamp (1990, อ้างถึงใน โชติพงษ์ ถาวรโชติ, 2559: 19) ได้ กล่าวไว้ว่า การอยู่ร่วมกันของครู คือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสมาชิกในองค์การ การยอมรับ นับถือไว้วางใจ การ สนับสนุน และการร่วมปรึกษาหารือเพื่อร่วมมือกันในการปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ งานวิจัยของพรสุรีย์ แก้วพิลา (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัด ้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการบริหารสุขภาพองค์การ ของโรงเรียนอำเภอ แม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารสุขภาพองค์การ ของโรงเรียนอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมทุกมิติอยู่ใน ระดับ มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ มิติด้านการมุ่งเน้นวิชาการมิติด้านการอยู่ร่วมกันของครู มิติด้านการสื่อสาร มิติด้านการสนับสนุนทรัพยากร มิติด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และมิติด้านขวัญในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนสามเสนนอก(ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

- 1. ด้านความเข้มแข็งขององค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการดำเนินการกำหนด นโยบายในการบริหาร สถานศึกษาที่เหมาะสม กับบริบทของสถานศึกษาและ มีการสนับสนุน การดำเนินการชี้แนะแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับบุคลากรในสถานศึกษา
- 2. ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะการส่งเสริมในการดำเนินการกระตุ้นให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และมีแนวทาง ในการดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ดีในการสร้างมิตรสัมพันธ์ ต่อบุคลากร
- 3. ด้านอำนาจอิทธิพลของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีแนวทาง ในการดำเนินการความเป็นมืออาชีพ เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในสถานศึกษา และมีแนวทาง ในการดำเนินการประยุกต์ใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 4. ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการส่งเสริม ในการดำเนินการจัดสรรทรัพยากรบุคล ให้มีจำนวนอัตรากำลังที่เพียงพอเหมาะสมต่อสถานศึกษา และ ส่งเสริม ในการดำเนินการปรับปรุงอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ
- 5. ด้านการอยู่ร่วมกันของครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการส่งเสริม ในดำเนินการสร้างทัศนคติที่ดีต่อ สถานศึกษา โดยมุ่งยึดผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว และส่งเสริม ในการดำเนินการให้บุคลากรมี ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน
- 6. ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาควรจะมีการส่งเสริม ในการ ดำเนินการเข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเทคนิค การสอน วิธีการสอนในรูปแบบที่ทันสมัยอย่างเท่าเทียม และ กำหนด นโยบาย ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างเอาใจใส่เป็นกันเอง กับผู้เรียน พร้อมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดสรรทรัพยากรบุคคลให้มีจำนวนอัตรากำลังที่เพียงพอเหมาะสม ต่อสถานศึกษาของโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
- ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล)สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
- 3. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เอกสารอ้างอิง
- กรรณิการ์ เพื่องประยูร.(2555). การศึกษาความสัมพันธ์สุขภาพองค์การกับประสิทธิผลขงโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กุหลาบ เกิดหลา. (2556). **สุขภาพองค์การของโรงเรียนชลราษฎรอารุง จังหวัดชลบุรีสังกัดสานักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- คณพงศ์ ดาเลิศ. (2555).**ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ตอนบน.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- จินตนา ศุภกรธนสาร. (2550). *สุขภาพองค์การชองโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองศรีราชาจังหวัดชลบุรี.*วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โชติพงษ์ ถาวรโชติ. (2559). การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ณัฎฐ์ธนิน โพธิ์พ่วง. (2558). *สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่* การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย บุรพา.
- ดวงเนตร ธรรมกุล. (2555). **การสร้างสุขภาวะในองค์กร.**วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ.6(1): น.1-10
- ทิชากร ทรัพย์รักษา (2564) *สุขภาพองค์การของโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง (งามศิริวิทยาคาร) สังกัดกรุงเทพมหานคร.* มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จเจ้าพระยา.

- เรวัตร งะบุรงค์. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย

  เทคโนโลยีราชมงคลธัญบรี.
- พรสุรีย์ แก้วพิลา.(2561) *การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*ประถมศึกษา . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
- เรวัตร งะบุรงค์. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย

  เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- สำนักเลขาสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2560-2579* .พิมพ์ครั้งที่1 : โรงพิมพ์ บริษัทพริกหวานกราฟ ฟิค จำกัด สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร.(2565). *แผนการศึกษากรุมเทพมหานคร* (ฉบับที่3) .พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพฯ :ส่วนนโยบายและแผนการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2550). *การจัดการองค์กรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- สวนันท์ ชัยวร. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
  พะเยา.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- สุรศักดิ์ เจริญผล.(2558).*สุขภาพองค์การของโรงเรียนพระตาหนักสวนกุหลาบ มหามงคล.* ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาภาควิชาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อานนท์ ต่อมกระโทก. (2559). *สุขภาพองค์การของโณงเรียนในอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัด* มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Hoy, W. K., & Feldman, J. A. (1987). Organizational health: The concept and its measure.

  Journal of Research and Development in Education, 20(4), 30-37.
- Hoy, W. K., & Forsyth, P. (1986). *Effective supervision: Theory into practice*. New York: McGraw-Hill.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). *Educational administration: Theory, research, and practice(4th ed.).* New York: McGraw-Hill.
- Hoy, W. K., & Sabo, D. (1997). *Quality middle schools: Open and healthy. Thousand Oaks, CA:Sage*.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sampling size for research activities.*Education Psychological measurement, 30(3), 608-610.
- Miles, M. B. (1973). Planned change and organizational health: Figure and ground.

  Boston: Allyn and Bacon.
- Podgurski, T. P. (1990). School effectiveness as it relates to group consensus and organizationalhealth of elementary schools. Dissertation Abstract International, 51(11), 3587-A.
- Ranson, M. P. (1991). A study of determine the relationship among element of

participativemanagement and organizational health. Dissertation Abstracts International,51(11), 3587-A.

Robbins, S. P. (1994). *Organization behavior concepts, controversies and applications (6th ed.).Englewood Cliffs,* NJ: Prentice-Hall.